

Такриз

ба автореферати диссертатсияи Саидов Киёмиддин Тағоймуродович дар мавзӯи “Масъалаҳои ҷалби сармояи хориҷӣ ба инфрасохтор (дар мисоли инфрасохтори сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон)” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.13 – Иқтисодиёти ҷаҳон

Тағироти сохтории дар иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амаломата, пешгӯӣ ва пешбини сатҳи ҷалби сармояи хориҷиро, аз як тараф, чун ҳадафҳои афзалиятноки сиёсати иқтисодӣ ва аз тарафи дигар ҳаҷун муҳимтарин нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ муайян мекунад.

Масъалаҳои танзими сармояи номиналӣ ва воқеии хориҷӣ ба инфрасохтор аз нуктаи назарӣ таъсири онҳо ба устувории нархҳо, рушди иқтисодӣ ва рақобатпазирии инфрасохтори сайёҳӣ муҳим мебошад. Ин моро водор менамояд, ки равишҳои назариявӣ ва методологии омӯзиши сармояи хориҷӣ, интиҳоби стратегияи рушди инфрасохтори сайёҳӣ ва таъсири онро ба нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ нисбат ба иқтисодиёти транзитивӣ аз нав дида бароем ва ин муҳимияти тадқиқоти диссертациониро тасдиқ менамояд. Ба муаллиф дар асоси мақсад муяссар гардидааст, ки мантиқи масъалаи тадқиқотро қор қарда барояд.

Навоварии илмии тадқиқоти рисола, ки аз ҳафт нуктаи асосӣ иборат аст, аз он шаҳодат медиҳад, ки муаллиф тавонистааст назарияҳо, шаклҳо ва тамоюлҳои асосии ҳаракати байналмилалии сармояро таҳия намуда, хусусияти ҷараёни сармоягузорӣ ба инфрасохторро дар ҷаҳон арзёбӣ намояд. Таъсири тамоюлҳои таҷрибаи мавҷудаи бехтарини кишварҳои пешрафта ва рӯ ба инкишофро дар рушди инфрасохтори умумӣ ва сайёҳӣ муайян гардидааст, аз ҷумла арзёбии раванди сармоягузорӣ ба инфрасохтори Тоҷикистон, бахусус инфрасохтори сайёҳии кишвар. Дигар ин пешниҳод намудани роҳҳои таҳкими заминаҳои институтсионалии ҷалби сармоя ба инфрасохтори кишвар, муайян намудани роҳҳои таҳкими ҳамкориҳо барои рушди инфрасохтори нақлиётӣ минтақавӣ. Пешниҳодҳо оид ба рушди инфрасохтори «сабз» дар Тоҷикистон, ҳамчун афзалияти стратегӣ дар самти қолибияти кишвар таҳия қарда шудааст.

Аз рӯи автореферати муаллиф дар боби аввал «Ҷанбаҳои назариявӣ ва методологии ҷалби сармоягузори хориҷӣ ба инфрасохтор» назарияҳо, шаклҳо ва самтҳои мавҷудаи ҳаракати байналхалқии сармояро таҳқиқ намуда, онҳоро тасниф қардааст.

Дар боби дуум «Тахлили раванди ҷалби сармояи хориҷӣ ба инфрасохтори Ҷумҳурии Тоҷикистон» шарҳи вазъи татбиқи лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ дар соҳаи инфрасохтор, лоиҳаҳои инфрасохторӣ дар якҷоягӣ бо кишварҳои минтақаи Осиёи Марказӣ оварда шудааст ва инчунин вазъият ва имкони сармоягузории мустақими хориҷӣ ба инфрасохтори сайёҳии кишвар аз нигоҳи манфиатҳои иқтисодӣ арзёбӣ гардидааст.

Дар боби сеюм «Авзалиятҳои стратегии сармоягузории хориҷӣ ба инфрасохтори сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон», бо далелҳои илмӣ, пешниҳодҳои асоснок оид ба пешбурди ислоҳоти институтсионалӣ ҷиҳати ҷалби сармоя ба инфрасохтор, таҳкими ҳамкорӣ дар соҳаи рушди инфрасохтори нақлиёти минтақавӣ ва инкишоф додани инфраструктураи «сабз» оварда шудааст.

Дар маҷмӯъ, сатҳи баланди тадқиқоти гузаронидашуда, арзиши назариявӣ ва амалии натиҷаҳои бадастомадаро, ки дар конференсияҳои илмӣ қомилан санҷида ва нашр шудаанд, қайд кардан лозим аст. Сарфи назар аз яқлуктӣ, пай дар пай ва дараҷаи баланди илмӣ-назариявӣ тадқиқот, чунон ки материалҳои реферат нишон медиҳанд, аз камбудихо ҳолӣ нест, ба монанди: муаллиф тадқиқоти иқтисодчиёни ватаниро оид ба проблемаҳои пешгӯӣ ва танзими капитали хориҷӣ пурра ҷамъбаст накардааст.

Бо вучуди баъзан камбудихоҳои дорой хусусияти тавсиявӣ, бояд қайд кард, ки тадқиқоти рисолаи номзадии Саидов Қ.Т. тадқиқоти илмӣ анҷомёфта буда, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба қор аз рӯи ихтисоси 08.00.13 – иқтисоди ҷаҳонӣ ҷавобгӯ буда, муаллиф сазовори дараҷаи номзади илмҳои иқтисодӣ мебошад.

Директори ИИТ рушди илмҳои табиатшиносии ва дақиқи МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б.Ғафуров”, д. и.и., профессор
735700, ш.Хучанд, хиёбони Мавлонбеков 1, тел: (+992) 92 777-40-63

 Қодиров А.Л.

Имзои А.Л. Қодировро тасдиқ мекунам.
Сардори ШК МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б.Ғафуров”

Э. Наврӯзов